

การศึกษาระดับการรับรู้และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับประชาชน

ในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

Education, awareness and the philosophy of sufficiency economy to the public
in Subdistrict Municipality of Paibob Phopraphapchang District Phichit Province.

ปรัชญารณ ฝึกสนธิ¹

ผศ.ดร. พัฒนพันธ์ เขตต์กัน²

บทคัดย่อ

การศึกษาระดับการรับรู้และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ และ 3) เพื่อศึกษาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ซึ่งเป็นการวิจัย เชิงปริมาณ ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางสุ่ม (Random Number Table) ที่กำหนด 400 คน เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยนำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติอนุมาน โดยการหาสถิติทดสอบ (t - test) ค่าสถิติทดสอบ (F - test) ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม และรองลงมาตามลำดับ คือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และด้านความรู้

2. เปรียบเทียบระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ ตามกลุ่มปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และตำแหน่งในหมู่บ้าน มีผลต่อระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน ส่วนรายได้เฉลี่ย/ เดือน ไม่มีผลต่อระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน

3. การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านลดรายจ่าย รองลงมาตามลำดับคือ ด้านการออมและการประหยัด ด้านการดำรงชีวิต ด้านการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านเพิ่มรายได้ และด้านการเอื้ออารี การแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

คำสำคัญ : ระดับการรับรู้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

Education, awareness and the philosophy of sufficiency economy to the people in Subdistrict Municipality of Pairob Phoprathapchang District Phichit Province. This study aims to : 1) to study the perception of sufficiency economy philosophy. Of residents in the municipality bamboo 2) to compare the level of awareness of the people of the sufficiency economy philosophy municipality of Pairob and 3) to study the philosophies of Pairob Phoprathapchang District Phichit Province. Sufficiency of residents in municipalities of Pairob Phoprathapchang District Phichit Province. This quantitative research used samples obtained from simple random sampling (Simple Random Sampling) using a table of random (Random Number Table), the number 400 was used for data collection and data analysis. Using descriptive statistics By the frequency, percentage, mean and standard deviation, and statistical inference. By means of statistical tests (t - test) the test statistic (F - test) results were found.

1. Recognition of the core philosophy of the people in the municipality of Pairob Phoprathap Chang Pai. Phichit was observed in the overall level. And when the criterion The side with the highest mean score, followed by the moral order is its modesty. The rationality The immunity is good in itself. And knowledge.

2. Comparison of the perceived core philosophy of the people in the municipality of Pairob. By personal factors were gender, age, education, occupation and position in the village. Affects the perception of the sufficiency economy philosophy. The average revenue/ month does not affect the perception of the sufficiency economy philosophy.

3. Adopting the philosophy of sufficiency economy of the municipalities in the district found the Pairob municipality. In the overall level. The results of the individual items The mean maximum decrease in expenditure. Followed by the order, The savings and savings The existence The conservation and use of natural resources and the environment. The revenue increase and the generosity Sharing, mutual aid.

Keywords : Awareness levels, Philosophy of Sufficiency Economy

ในปี

ปัจจุบันประชาชนมีความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อม มีความเหลื่อมล้ำด้านฐานะ
ความเป็นอยู่ มีคนรวย มีคนจน คนที่มีฐานะยากจนเป็นส่วนใหญ่ของประเทศ และส่วนใหญ่จะเป็น
กลุ่มคนของชาติหากไม่ได้รับการพัฒนาแก้ไขประเทศชาติอาจเกิดปัญหาขึ้นได้ในอนาคต ดังนั้น จึงต้องหาทาง
แก้ไขโดยเฉพาะการดำรงชีวิตเพื่อให้อยู่ดีกินดี มีความสุข ชุมชนในชนบทประชาชนส่วนใหญ่
ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ ทำนา รับจ้างในเรื่องการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีปัญหาต่าง ๆ ทำให้เกษตรกร
ประสบความล้มเหลวในการประกอบอาชีพ ปัจจุบันการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีความซับซ้อนมากขึ้น เกษตรกร
ต้องใช้ความสามารถรวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ในการผลิตเพิ่มมากขึ้น เช่น ปุ๋ย สารเคมีกำจัดวัชพืช ยาฆ่าแมลง และศัตรูพืช
อีกมือ ค่าเช่านาสูงขึ้น เครื่องจักรในการผลิตที่มีราคาแพงปัญหานี้สินเกษตรกร เป็นปัญหาระดับชาติที่มีมานาน
โดยเฉพาะชาวนาที่ต้องลำบากยากจนหลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดินมาโดยตลอด การทำนา ต้องอาศัยธรรมชาติชาติน้ำและขาด
สภาพชลประทานที่ดีชาวไร่ชาวนาจึงมีวิถีชีวิตที่น่าสงสาร ความรู้ในการประกอบอาชีพและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ปัจจัย
เหล่านี้ทำให้เกษตรกรต้องใช้ความพยายามในการจัดหามาใช้ในพื้นที่เพาะปลูกของตน เพื่อเพิ่มผลผลิตให้มี
สภาพตามความต้องการของตลาดแต่เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่มีฐานะยากจน รายได้จากการเกษตรอย่างเดียว
ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพส่งผลให้ขาดแคลนเงินทุน ที่จะนำไปใช้จ่ายเพื่อประกอบการผลิตทางออกของเกษตรกร
เพื่อให้มีปัจจัยในการลงทุนต่าง ๆ เหล่านี้คือ การกู้ยืม ทั้งจากสถาบันการเงินในระบบ เช่น สหกรณ์ สถาบัน
การเงิน ธนาคารและจากแหล่งเงินนอกระบบ เช่น พ่อค้าคนกลาง นายทุนปล่อยเงินกู้ในท้องถิ่น ฯลฯ จากปัญหา
เหล่านี้ ทำให้ประชาชนเริ่มเกิดความตระหนัก และต้องการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาค่าที่เห็นผลในเชิงรูปธรรม
และแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ในการพัฒนาเข้าสู่ยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาชุมชนชนบทกับการ
พัฒนาพื้นที่ในเขตเมือง มีลักษณะแยกส่วนกันส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลของการพัฒนาชุมชนชนบท ในขณะที่
กิจกรรมประเพณี ค่านิยมที่ตึงตัง และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ และมีคุณค่าที่สืบทอดกันมายาวนานเริ่มถูก
ละเลยและในขณะเดียวกันพฤติกรรมการดำรงชีวิตกลับมีค่านิยมด้านกระแสวัตถุนิยมที่เข้าสู่ชุมชนได้ส่งผลกระทบไปสู่
ประชาชนเกือบทุกระดับของสังคมไทย โดยเฉพาะผู้ที่ทำอาชีพกึ่งค้าจะได้รับผลกระทบอย่างมากที่สุด ก่อให้เกิดความ
ยากลำบากในการดำเนินชีวิตและเลี้ยงชีพตนเอง และวิกฤตเศรษฐกิจต่าง ๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีก
มากมาย เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาความยากจน ปัญหาศีลธรรมตกต่ำ (ท้องไม่พร้อม) หรือ
ปัญหาลัทธิอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ คือ การมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่
ยากลำบากยากแค้นมากขึ้น ขาดความมั่นคงทางอาชีพ รายได้ คุณภาพชีวิตตกต่ำ ประชาชนจำต้องอดออม อดทนต่อ
ภาวะเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นนี้ ซึ่งมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนา และการศึกษาระดับการรับรู้ ให้เกิดความรู้
ความเข้าใจในการที่จะแก้ไขปัญหามาจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนต้องศึกษาระดับการ
รับรู้และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ เพื่อการดำรงชีวิตที่เป็นสุข และยั่งยืน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
มุ่งเน้นให้คนทุกคนทุกอาชีพดำเนินชีวิต ตามทางสายกลาง มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันโดยมีเงื่อนไข
ความรู้ (รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง) เงื่อนไขคุณธรรม (เชื้อสัตย์ สุจริต ขยัน อดทน แบ่งปัน) นำไปสู่ ชีวิต เศรษฐกิจ
ใหม่ สิ่งแวดล้อมมีความก้าวหน้าอย่างสมดุล มั่นคงและยั่งยืน

จึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาด้านแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนับว่าเป็นการพัฒนาในเชิง
เศรษฐกิจ และสังคม เนื่องจากมิได้มุ่งเน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ หรือการมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่เน้นดัชนี
ชี้วัดความสุขของประชาชนในประเทศโดยรวม ด้วยการมีความพอเพียงในชีวิตการมีส่วนร่วมในการดูแล

คิด ตัดสินใจ ในการร่วมพัฒนาสังคม ชุมชนด้วยพลังปัญญาของคนในชุมชนอีกด้วย จึงเป็นสิ่งสำคัญที่คน
ของสังคมจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมเป็นพลังในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติอย่างจริงจัง
อันจะส่งผลให้ คนไทยสามารถพึ่งตนเองได้นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน กระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้
กรมพัฒนาชุมชนดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยรณรงค์ส่งเสริมให้ทุกจังหวัดดำเนินก
ขยายผลให้เป็นรูปธรรมชัดเจน มีตั้งแต่ปี 2546 - 2551 เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนกำหนดกรอบแนวคิดการ
ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นรากฐานชีวิตของประชาชนในหมู่บ้านใช้หลักการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม
“ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Learning by Doing)
โดยมีวิสัยทัศน์ คือ ประชาชนมีความสุขด้วยการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมาย
รณรงค์ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนในปี 2551 เป็นต้นไป ศุภกร เรือง (2552 : 4)

จังหวัดพิจิตร ได้จัดทำแผนพัฒนาแบบบูรณาการโดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์
ใช้ในการพัฒนาชุมชนภายใต้กรอบแนวคิดการพึ่งตนเองเป็นหลัก ยึดทางพอดี หรือทางสายกลาง หลักเลี้ยงป่
ในการดำเนินงาน สร้างความสมดุล สร้างภูมิคุ้มกัน ภายใต้คุณธรรม จริยธรรม 4 ประการ คือ โปร่งใส เป็นธรรม
ประหยัด ประสิทธิภาพ อำเภอฟิธีประทับช้าง ได้นำนโยบายของรัฐบาล นโยบายของจังหวัดพิจิตรมาปฏิบัติโดยได้น
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยมุ่งให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนในท้องถิ่น ได้ครอบ
ในวิถีความพอเพียง และนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิต
ในด้านอำเภอฟิธีประทับช้าง ได้ดำเนินการอบรมวิทยากรขับเคลื่อน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับตำบลทุกตำบล
เพื่อขับเคลื่อนลงสู่ครัวเรือนในเขตอำเภอฟิธีประทับช้าง ต่อไป

เทศบาลตำบลไผ่รอบเป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่น ที่สะท้อนจากการกระจายอำนาจ ตามพระราชบัญญัติ
กระจายอำนาจพุทธศักราช 2547 เป็นการบริหารท้องถิ่น ที่ผู้บริหารได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลไผ่รอบ เป็นการบริหารงานเพื่อแก้ไขปัญหาของประชาชน เพื่อพัฒนาท้องถิ่นตามความต้องการของประชาชน
โดยประชาชนเอง ตามอำนาจหน้าที่ และมีอิสระในการตัดสินใจในสิ่งที่ เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง ตามขอบ
ของกฎหมายกำหนด การให้ความสำคัญกับเทศบาล ซึ่งเป็นหน่วยงาน ในฐานะที่เป็นองค์กรเชื่อมระหว่างหน่วย
ของรัฐกับประชาชน จึงถือว่าสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 รัฐต้องกระจาย
อำนาจให้กับท้องถิ่น ให้สามารถบริหารงานและพึ่งตนเอง การตัดสินใจในกิจกรรมท้องถิ่นได้เอง เป็นการแก้ปัญหา
จุดตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น ในด้านส่งเสริมอาชีพให้มีรายได้เพิ่ม
ขึ้น นับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งเสริม คุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นได้ ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูป
ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศท้องถิ่นเริ่มได้รับการแก้ไขสู่มาตรฐานระดับชุมชน ดังนั้น การให้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น อย่างเทศบาลเป็นหน่วยการปกครองที่ใกล้ชิดกับปัญหา และความต้องการของประชาชนจึงเป็นสิ่งจำเป็น
เทศบาลจึงมีบทบาทเด่นชัด สำคัญยิ่งในการเป็นองค์กรประสานการพัฒนา และความร่วมมือซึ่งกันและกัน
ทั้งภายในหน่วยงาน นอกหน่วยงาน ในชุมชน จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ที่เทศบาลจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ
หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างท่องแท้

ดังนั้น จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาระดับการรับรู้และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอฟิธีประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ในเรื่องการศึกษาระดับ การรับรู้
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นพื้นที่ที่ชุมชนซึ่งมีลักษณะโครงสร้างทางสังคม และวัฒนธรรมเช่น ความ
ค่านิยม ทัศนคติ ในการปกครอง ความเป็นอยู่ และบทบาทต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ซึ่งจะมีผลต่อ

การใช้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงจึงจำเป็นต้องศึกษาความรู้และการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
กิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร และเพื่อเป็นข้อมูลทางการ
ศึกษาสนับสนุน ให้แต่ละครัวเรือนได้ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับ
พื้นที่ อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ให้ยั่งยืน
ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอ
โพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
ไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร
3. เพื่อศึกษาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ
อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

สมมติฐานการวิจัย

เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ย/ เดือน อาชีพ และตำแหน่งในหมู่บ้าน ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับ
การรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร
ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยออกเป็น 4 ด้าน
ดังนี้

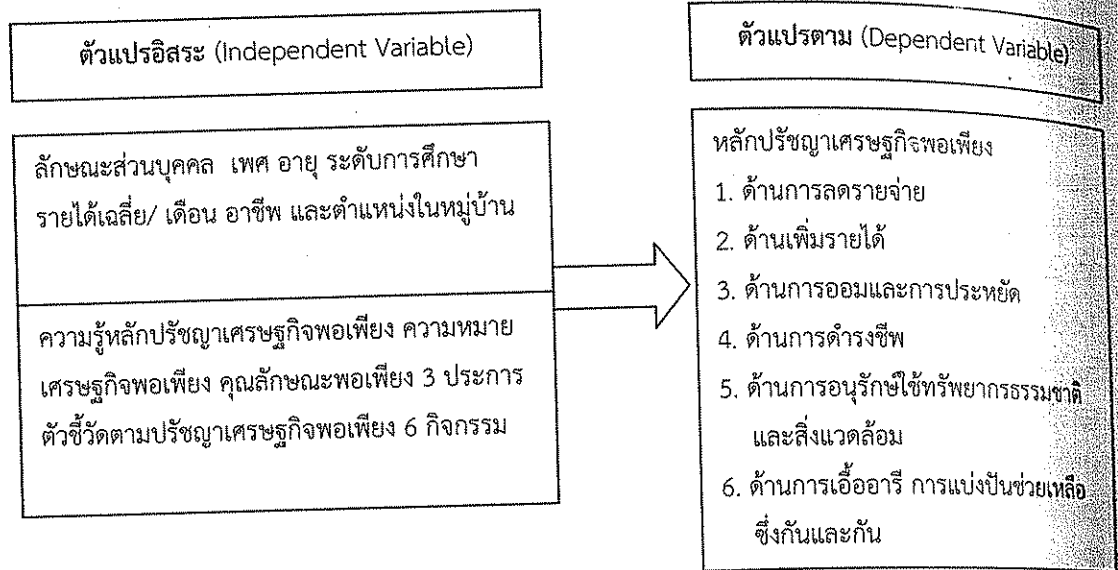
1. ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง
จังหวัดพิจิตร

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร จำนวนประชากรทั้งสิ้น
743 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random
Sampling) โดยใช้ตารางสุ่ม (Random Number Table) คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ
อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ตัวแปรต้นได้แก่ เพศ อายุ ระดับ
การศึกษา รายได้เฉลี่ย/ เดือน อาชีพ และตำแหน่งในหมู่บ้าน ส่วนตัวแปรตามได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความ
มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม

กรอบความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในส่วนของวิธีการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้รับข้อมูลทั้งเชิงประจักษ์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ประชาชน จำนวน 7,743 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 400 คน ได้จากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางสุ่ม (Random Number Table) คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ แบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ย/เดือน อาชีพ และตำแหน่งในหมู่บ้าน เป็นแบบสอบถามลักษณะให้เลือกตอบ (Checklists)

ตอนที่ 2 ระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ซึ่งประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม

ตอนที่ 3 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ได้แก่ ด้านลดรายจ่าย ด้านเพิ่มรายได้ ด้านการออมและการประหยัด ด้านการดำรงชีวิตด้านการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการเอื้ออารีการแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามตามกระบวนการต่าง ๆ ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ถึงประชาชนในเขตจังหวัดพิษณุโลก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ndent Variable
ขอเพียง
รประหยัด
รพยากรรรม
รแบ่งบนำบเหลือ

ลทั้งเชิงประจักษ์ ได้

100 คน ได้จากกลุ่ม
หาขนาดกลุ่มตัวอย่าง

มูล โดยผู้วิจัยได้

เฉลี่ย/... อาชีพ

เลตำบลไผ่รอบ อำเภอ
านความมีภูมิคุ้มกันที่

ลตำบลไผ่รอบ อำเภอ
ยัด ด้านการดำรงชีพ
เื้อซึ่งกันและกัน

รณการต่าง ๆ ดังนี้
เลสงครามถึงประจักษ์

2. จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองทั้งหมดจำนวน 400 ชุด
 4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม
 5. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูล
 4. การวิเคราะห์ข้อมูล
- ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ทำการตอบแล้วมาวิเคราะห์ประมวลผล โดยดำเนินการ

คือ
1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน รวมถึงใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง
คอมพิวเตอร์ สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ
ส่วนการวัดระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ
อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รวมถึงใช้เกณฑ์
การแปลผลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของเบสท์
2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
ไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยการหาค่าสถิติทดสอบ (t - test) และ
สถิติทดสอบ (F - test)

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ย/ เดือน อาชีพ
และตำแหน่งในหมู่บ้าน พบว่า
ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี ระดับการศึกษา ที่มีจำนวนมากที่สุด
คือประถมศึกษา รายได้เฉลี่ย/ เดือนที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 5,000 - 10,000 บาทอาชีพที่มีจำนวนมากที่สุด คือ
เกษตรกร ส่วนตำแหน่งในหมู่บ้านที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ประชาชนทั่วไป
2. ระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์
ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร พบว่า

ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.88, S.D. = .98) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 1.08) และรองลงมาตามลำดับ คือ ด้านความ
พอประมาณ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.89, S.D. = 1.01) ด้านความมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.84, S.D. = 1.06) ด้านการมี
ภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.80, S.D. = 1.07) และด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.79, S.D. = 1.09) และใน
ภาพรวมรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

2.1 ด้านความพอประมาณ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาผลเป็นรายข้อพบว่าการผลิตหรือบริโภคที่อยู่
ในระดับพอประมาณ (กินพืชผักอาหารพื้นบ้านแบบรู้คุณค่า) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรองลงมาตามลำดับ คือ มีการ
ใช้ปัจจัยอย่างเรียบง่ายตามฐานะ เช่น ไม่ใช้จ่ายเกินตัว เกินรายรับ ทุ่มเทเพื่อย และมีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
เพื่อจำหน่ายอาหาร

2.2 ด้านความมีเหตุผล อยู่ในระดับมาก และสำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการวางแผนการใช้น้ำในการเกษตรให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำที่มีในพื้นที่ และลดปริมาณการใช้น้ำประปาหรือน้ำบาดาล โดยใช้น้ำฝนหรือน้ำในแม่น้ำลำคลองทดแทน รองลงมาตามลำดับคือ มีการใช้เหตุผลในการพิจารณาการลงทุนหรือกู้เงิน เช่น ทรัพยากรที่มี ความสามารถในการชำระเงินของตนเอง และมีการปลูกพืชตามฤดูกาล โดยพิจารณาความต้องการของท้องถิ่น

2.3 ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว อยู่ในระดับมาก และสำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ดำเนินชีวิตโดยมีการวางแผนในการใช้จ่ายอย่างเป็นระบบ เช่น การทำบัญชีครัวเรือน รองลงมาตามลำดับคือ มีการวางแผนอนาคตของคนในครอบครัว เช่น มีการออมทั้งที่เก็บเงินไว้เองหรือฝากกับสถาบันการเงิน และมีกลุ่มอาชีพ เพื่อจัดการการผลิตหรือบริโภคของตนเอง

2.4 ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก และสำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาตามลำดับคือ มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อต่าง ๆ และมีการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.5 ด้านคุณธรรม อยู่ในระดับมาก และสำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความหมั่นเพียรในการประกอบอาชีพ รองลงมาตามลำดับคือ มีสติในการดำเนินชีวิต และการให้ความร่วมมือกับชุมชนในเรื่องเกี่ยวกับภัยธรรมชาติต่าง ๆ เช่น การป้องกันภัยน้ำท่วม

3. เปรียบเทียบระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

3.1 เพศที่แตกต่างกัน พบว่า เพศที่มึ่ความคิดเห็นมากที่สุดคือ เพศหญิง รองลงมา คือ เพศชาย ซึ่งมีความแตกต่างกัน ดังนี้ คือ ด้านความมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 อายุที่แตกต่างกัน พบว่า อายุที่มึ่ความคิดเห็นมากที่สุดคือ อายุระหว่าง 31 - 40 ปี รองลงมา คือ อายุระหว่าง 51 - 60 ปี ด้านที่มึ่ความแตกต่างกัน มีดังนี้ คือ ด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

3.3 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันพบว่า ระดับการศึกษาที่มึ่ความคิดเห็นมากที่สุดคือ ประถมศึกษา รองลงมา คือ มัธยมศึกษา ด้านที่มึ่ความแตกต่างกันคือ ด้านความมีเหตุผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 รายได้เฉลี่ย/ เดือนที่แตกต่างกันพบว่า มึ่ความคิดเห็นมากที่สุดคือ 5,000 - 10,000 บาท รองลงมา คือ ต่ำกว่า 5,000 บาท ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 อาชีพที่แตกต่างกัน พบว่า อาชีพที่มึ่ความคิดเห็นมากที่สุดคือ เกษตรกรรม รองลงมา คือ รับจ้างทั่วไป ด้านที่มึ่ความแตกต่างกันคือ ด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.6 ตำแหน่งในหมู่บ้านที่แตกต่างกัน พบว่า ตำแหน่งในหมู่บ้านที่มึ่ความคิดเห็นมากที่สุดคือ ประชาชนทั่วไป รองลงมา คือ กรรมการกองทุนหมู่บ้าน ด้านที่มึ่ความแตกต่างกันคือ ด้านคุณธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์

เทศบาลตำบลโพธิ์พิชัย พบว่า

ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 1.07) และสำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านลดรายจ่าย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 1.23) รองลงมาตามลำดับคือ ด้านการออมและการลงทุน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 1.20) ด้านการดำรงชีวิต มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 1.32) ด้านการปลูกและใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 1.29) ด้านเพิ่มรายได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 1.27) และ ด้านการเอื้ออาทรการแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 1.27)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ระดับการรับรู้และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร พบว่า

ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรมและคุณงามความดีตามลำดับ คือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และด้านความรู้ และคุณธรรมของรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความพอประมาณ สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านลดรายจ่ายหรือบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ (กินพืชผักอาหารพื้นบ้านแบบรู้คุณค่า) และรองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายตามฐานะ เช่น ไม่ใช้จ่ายเกินตัว กินรายรับ ฝึมเพื่อย และมีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรหรือการถนอมอาหาร ด้านความมีเหตุผล สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการวางแผนการใช้เงินในการเกษตรให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำที่มีในพื้นที่ และลดปริมาณการใช้น้ำประปาหรือน้ำบาดาล รองลงมาตามลำดับคือ มีการใช้เหตุผลในการพิจารณาการลงทุน หรือกู้เงิน และมีการปลูกพืชตามฤดูกาล โดยพิจารณาความต้องการของท้องตลาด ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านชีวิตโดยมีการวางแผนในการใช้จ่ายอย่างเป็นระบบ รองลงมาตามลำดับคือ มีการวางแผนอนาคตของคนในครอบครัว และมีกลุ่มอาชีพ เพื่อจัดการการผลิตหรือบริโภคของตนเอง ด้านความรู้ สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาตามลำดับคือ มีการหาความรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากสื่อต่าง ๆ และมีการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านคุณธรรม สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความหมั่นเพียรในการประกอบอาชีพ รองลงมาตามลำดับคือ มีสติในการดำเนินชีวิต และการให้ความร่วมมือกับชุมชนในเรื่อง เกี่ยวกับภัยพิบัติต่าง ๆ ซึ่งจากผลของการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพล ทองรัตน์ (2551) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนลัวะบ้านสาม ตำบลห้วยหมื่น อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2. เปรียบเทียบระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

2.1 เพศ มีความคิดเห็นแตกต่างกันต่อระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ ซึ่งประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 อายุ มีผลต่อระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ ซึ่งประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ระดับการศึกษา มีผลต่อระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ ซึ่งประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 รายได้เฉลี่ย/ เดือน ไม่มีผลต่อระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ ซึ่งประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 อาชีพ มีผลต่อระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ ซึ่งประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.6 ตำแหน่งในหมู่บ้าน มีผลต่อระดับการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ ซึ่งประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร พบว่า

ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านลดรายจ่าย รองลงมาตามลำดับคือ ด้านการออมและการประหยัด ด้านการดำรงชีวิต ด้านการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้านเพิ่มรายได้ และด้านการเอื้ออาทรการแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งจากผลของการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพล อุทุมพร (2552) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนตำบลหารแก้ว อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ดังนั้น จากผลของการวิจัยสะท้อนให้เราเห็นชัดเจนว่า เหตุผลสำคัญของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตท่ามกลางกระแสทุนนิยมที่ล้นหลามเข้ามาจากนอกประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้มีการดำเนินชีวิตอยู่อย่างมีความสุขจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรยึดหลักการพึ่งพาตนเอง 5 ประการ หลัก คือ

ประการแรก คือ การพึ่งพาตนเอง คนที่สมบูรณ์พร้อมต้องมีจิตใจเข้มแข็ง มีจิตสำนึกว่าตนนั้นสามารถพึ่งตนเองได้ ดังนั้น จึงควรที่จะสร้างพลังผลักดันให้มีภาวะจิตฮึกเหิม ต่อดูด้วยความสุจริต แม้อาจไม่ประสบความสำเร็จบ้างก็ตาม มีควรท้อแท้ ให้พยายามต่อไปพึงยึดพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า “บุคคลควรมีรากฐานทางจิตใจที่ดี คือความหนักแน่น มั่นคงในความสุจริตธรรม และจะมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จทั้งต่อมีกุศลโอบายที่แน่นอนและบังเกิดประโยชน์อันยั่งยืน แก่ตนเอง และแผ่นดิน”

ประการที่สอง คือ การพึ่งตนเองทางสังคม ควรเสริมสร้างให้แต่ละชุมชนในท้องถิ่นได้ร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยได้มาเผยแพร่ให้ได้รับประโยชน์ซึ่งกันและกันดังพระราชโองการที่ว่า “เพื่อให้งานรุดหน้าไปพร้อมเพียงกัน จึงขอให้ทุกคนพยายามที่จะทำหน้าที่อย่างเต็มที่ และให้มีการประสานสัมพันธ์กันให้ดี เพื่อให้งานทั้งหมดดำเนินไปได้อย่างดีและราบรื่น สนับสนุนกัน”

ประการที่สาม คือ การพึ่งตนเองทางทรัพยากรทางธรรมชาติ คือ การส่งเสริมให้นำเอาศักยภาพของพื้นที่ในท้องถิ่นให้สามารถเสาะแสวงหาทรัพยากรทางธรรมชาติหรือวัสดุในท้องถิ่น ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาประเทศได้อย่างดีเยี่ยม สิ่งที่ดีก็คือ การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (wisdom) ซึ่งมีมากในประเทศ

ประการที่สี่ คือ การพึ่งพาตนเองทางเทคโนโลยี ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาทดลอง ทดสอบ ให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศ และสังคมไทย สามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับพระราชดำรัสว่า “จุดประสงค์ของการศึกษาพัฒนา คือ เป็นสถานที่สำหรับค้นคว้าวิจัยในท้องที่ สภาพภูมิอากาศ และประชาชนในท้องที่ต่างกัน ก็มีลักษณะแตกต่างกันมากเหมือนกัน”

และประการที่ห้า คือ การพึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ นั้นหมายถึงสามารถอยู่ได้ด้วยตนเองในระดับเบื้องต้น คือ แม้ไม่มีเงิน ก็ยังมีข้าว ปลา ผัก ผลไม้ในท้องถิ่นของตนเองเพื่อยังชีพ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่ต่อไปได้

ดังนั้น การศึกษาในประเด็นเรื่องระดับการรับรู้และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร จึงถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง เพราะในพื้นที่นี้ถือเป็นพื้นที่ที่ชุมชนที่มีลักษณะโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น ความเชื่อ ความศรัทธา ในการปกครอง ความเป็นอยู่ และบทบาทต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ซึ่งจะมีผลต่อรูปแบบการนำไปใช้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงจำเป็นต้องศึกษาความรู้และการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตรและเพื่อเป็นข้อมูลทางการส่งเสริม สนับสนุน ให้แต่ละครัวเรือนได้ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับพื้นที่ที่อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ที่จะให้ประชาชนทุกคนอยู่ดี กินดี และมีความสุข ได้อย่างยั่งยืนตลอดไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาวิจัยเรื่อง ระดับการรับรู้และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ในเขตเทศบาลตำบลไผ่รอบ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านความพอประมาณ ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีการดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายตามวิถีพอเพียง เช่น ไม่ใช้จ่ายเกินตัว เกินรายรับ ฟุ่มเฟือย และมีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร หรือการถนอมอาหารไว้กินใช้ได้อย่างพอเพียง
2. ด้านความมีเหตุผล ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีการใช้เหตุผลในการพิจารณาการลงทุน การดำเนิน เช่น ทรัพยากรที่มี ความสามารถในการชำระหนี้ของตนเอง และ มีการปลูกพืชตามฤดูกาล โดยพิจารณาความต้องการของท้องตลาด

3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีการวางแผนอนาคตของตนเอง ครอบครัว เช่น มีการออมทั้งที่เก็บเงินไว้เองหรือฝากกับสถาบันการเงิน และมีกลุ่มอาชีพ เพื่อจัดการการผลิตหรือบริโภคของตนเอง

4. ด้านความรู้ ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อต่าง ๆ และ มีการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5. ด้านคุณธรรม ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ใช้สติในการดำเนินชีวิต และการให้ความร่วมมือกับชุมชนในเรื่อง เกี่ยวกับภัยธรรมชาติต่าง ๆ เช่น การป้องกันภัยน้ำท่วม หรือภัยธรรมชาติต่าง ๆ อันเป็นการแก้ไขปัญหาร่วมกันของประชาชนในชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการของการพัฒนา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยอย่างต่อเนื่องถึงระดับการรับรู้และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ อันจะมุ่งไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกคนให้อยู่ดี กินดี และมีความสุขอย่างเท่าเทียมกัน

2. ควรมีการศึกษาถึงระดับการรับรู้และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ อันจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในการประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดผลที่ยั่งยืนทางการปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง

กิตติพล ทองรัตน์. (2551) เศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนลัวะบ้านสาม ตำบลห้วยห้อย อำเภอแม่ลาน้อย

จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ศุภกร เรือง. (2550) ความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับ

ครัวเรือน ของประชาชนตำบลดงเสือเหลือง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร. ปรินูญานิพนธ์

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อรรถพล อุทุมพร. (2552) การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในองค์กรบริหารส่วนตำบลหาวแก้ว

อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมือง และการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. แนวคิดและวิธีดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบในการ

ดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2554

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 11. กรุงเทพฯ, 2544